

sindikalni poročevalec

številka 1

11. januarja 1991

7. SEJA SVETA ZSSS

Sklepi sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije

Svet ZSSS je na svoji 7. seji dne 8. januarja 1991 ob sprejemu dokumenta o organiziranosti ZSSS in Pravilnika o financiranju in finančnomaterialnem poslovanju ZSSS sprejel tudi naslednje sklepe:

1. nadaljevati in pospešiti je treba aktivnosti za ustanavljanje območnih organizacij in jih zaključiti od 1. 2. 1991.

2. na podlagi opredeljene vloge zveze v dokumentu o organiziranosti se do 15. 2. 1991 svetu ZSSS predloži v obravnavo osnutek sprememb in dopolnitev statuta ZSSS. Na tej seji svet ZSSS sprejme sklep o sklicu konference ZSSS.

3. območne organizacije kot organizacijske oblike ZSSS povezujejo in so v funkciji le tistih članov in organizacij, ki se preko sindikatov dejavnosti ali direktno povezujejo v ZSSS, priznavajo njen statut in plačujejo članarino v skladu s Pravilnikom o financiranju in finančnomaterialnem poslovanju ZSSS.

4. sindikati dejavnosti Slovenije so dolžni preko območnih

odborov sindikatov dejavnosti takoj obvestiti vse sindikate podjetij in zavodov o žiro računu na katerega naj v skladu s Pravilnikom o financiranju in finančnomaterialnem poslovanju ZSSS nakazujejo članarino. Sindikate podjetij in zavodov, ki niso povezani v območne odbore sindikatov dejavnosti o žiro računu za nakazovanje članarine obvestijo območne organizacije sindikatov.

5. svet ZSSS zadolžuje delovno skupino, ki je pripravila predlog dokumenta o organiziranosti in pravilnika o financiranju v ZSSS, da spremlja uresničevanje obeh dokumentov in po šestih mesecih pripravi oceno uresničevanja dokumenta o organiziranosti ZSSS in Pravilnika o financiranju in finančnomaterialnem poslovanju v ZSSS.

6. sindikati dejavnosti in druge oblike organiziranja v ZSSS so odgovorni za uresničevanje sprejete organiziranosti in izvajanje sprejetega Pravilnika o financiranju in finančnomaterialnem poslovanju v ZSSS.

ORGANIZIRANOST ZVEZE SVOBODNIH SINDIKATOV SLOVENIJE

I. NAČELA ORGANIZIRANJA ZSSS

1. organiziranost v ZSSS se gradi na panožnem načelu od člana navzgor: član – sindikat podjetja ali zavoda, sindikat dejavnosti na območju, sindikat dejavnosti Slovenije.

2. sindikat dejavnosti na območju ustanovi za izvajanje dela svojih programov območno organizacijo sindikatov kot teritorialno obliko organiziranosti, ki je v njihovi funkciji in predstavlja tudi strokovni servis članom in organizacijam na območju.

Sindikati podjetja, ki nimajo pogojev za ustanovitev območnih odborov dejavnosti, se lahko neposredno povezujejo v območno organizacijo sindikatov.

3. zvezi se statutarno opredelijo njene funkcije, pristojnosti in naloge, ki jih nanjo prenesejo člani, za izvajanje katerih se organizira potrebna strokovna in administrativna služba zveze.

4. skupno odgovorjene in prenešene naloge sindikatov dejavnosti se lahko opravljajo v skupnih strokovnih službah organiziranih pri zvezi. Opredelitev za skupne strokovne službe je stvar posameznih ali vseh sindikatov dejavnosti in ima za svojo posledico njihovo obveznost, da jih financirajo.

5. solidarnost za delovanje sindikata dejavnosti na republiški ravni se opredeli v posebnem izvedbenem aktu Pravilnika o financiranju in finančnomaterialnem poslovanju ZSSS, ki ga sprejme svet ZSSS v soglasju s sindikati dejavnosti Slovenije.

II. VSEBINSKE OPREDELITVE DELA OZ. IZVAJANJA PROGRAMA V POSAMEZNIH OBLIKAH ORGANIZIRANOSTI ZVEZE SVOBODNIH SINDIKATOV SLOVENIJE

1. sindikati podjetja ali druga oblika organiziranja dela:

- včlanjevanje in zbiranje sindikalne članarine,
- sklepanje podjetniških kolektivnih pogodb,
- izobraževanje in sindikalno usposabljanje,
- sodelovanje pri ugotavljanju nastanka in reševanja presežnih delavcev,
- nadzor nad uveljavljanjem kolektivnih pogodb ali splošnih aktov,
- udeležba v postopku urejanja pravic delavcev, ki izhajajo iz dela in iz delovnega razmerja,
- dajanje pobud za sprejem ukrepov s področja splošnega in posebnega varstva pri delu,
- organizacija in vodenje stavke v podjetju ali drugi obliki organiziranja dela,
- oblikovanje solidarnostnih skladov za dodeljevanje pomoči za primere poškodbe pri delu, poklicnih bolezni, nezgode ali smrti,
- medsindikalno sodelovanje,
- organiziranje rekreativne in športne aktivnosti ter aktivnosti na področju kulture.

2. sindikati dejavnosti Slovenije: (na republiški ravni)

- pridobivanje članov,
  - sklepanje in nadzor nad uresničevanjem panožnih kolektivnih pogodb,
  - spremljanje rezultatov in pogojev ustvarjanja z vidika ekonomskega in socialnega položaja delavcev v dejavnosti,
  - strokovno svetovanje s področja dejavnosti vsem oblikam sindikalne organiziranosti,
  - spremljanje delovnih in življenjskih razmer delavcev, skrb za varno delovno okolje, odnos do ekologije,
  - uresničevanje in zastopanje specifičnih interesov članstva posamezne dejavnosti v institucijah sistema,
  - napovedovanje in organiziranje stavk v dejavnosti,
  - oblikovanje skladov,
  - mednarodna dejavnost,
  - medsindikalno sodelovanje,
  - zagotavljanje višjih strokovnih oblik usposabljanja.
- Kadrovsko zasedbo opredelijo pristojni organi sindikatov dejavnosti Slovenije.
- Skupno dogovorjene in prenešene naloge sindikatov dejavnosti, ki se opravljajo v skupni strokovni službi:**
- (naloge in kadrovska zasedba se dokončno opredelijo na osnovi interesov in potreb sindikatov dejavnosti in zveze in jih tudi le-ti na tej osnovi financirajo).
- panožne kolektivne pogodbe, pogajanja in spremljanje rezultatov gospodarjenja v panogi,

- načrtovanje vsebine in organizacija izvedbe izobraževanja sindikalnih zaupnikov,
- sindikalna evidenca in statistika ter personalne zadeve zaposlenih,

- organizacija, funkcioniranje in strokovno vodenje sindikalnih skladov,

- izvajanje dogovorjenega sistema financiranja in finančno-materialnega poslovanja v zvezi in sindikatih dejavnosti, računovodske evidence ter odnos do zunanjih finančnih institucij.

3. območna raven organiziranosti:

(sindikati dejavnosti in območju in območne organizacije sindikatov)

- pridobivanje članov in vodenje evidence o članih in vplačani članarini,

- sodelovanje in strokovna pomoč pri sklepanju kolektivnih pogodb v podjetjih in nadzor nad njihovim izvajanjem,

- strokovna pomoč sindikalnim zaupnikom in sindikatom podjetij in zastopanje po pooblastilu,

- pravna pomoč članom sindikata in sindikatom podjetij,

- solidarnost do članstva, pomoči in ugodnosti na programskih nalogah,

- uveljavljanje interesov članstva v odnosu do lokalne samouprave,

- izvajanje izobraževanja in usposabljanja sindikalnih zaupnikov,

- organizacijska in strokovna pomoč pri stvarkah,

- posredovanje in pomoč nezaposlenim pri iskanju zaposlitve,

- aktivnost na področju kulture, oddiha in rekreacije,

- sodelovanje z drugimi sindikati.

Kadrovsko zasedbo opredelijo območne organizacije v dogovoru s sindikati dejavnosti območja. V njenem okviru morajo zagotoviti:

- na vsakem območju najmanj enega profesionalnega delavca pravne pomoči.

- v vsaki občini (kjer ni sedež območja) naj bo praviloma sindikalna pisarna. Kadrovska zasedba je odvisna od števila članov v posamezni občini ter je predmet ustreznih aktov območne organizacije,

- območna organizacija sindikatov v svojih

aktih opredeli število izpostav in njihove funkcije.

4. skupno dogovorjene naloge zveze:

- razvoj sistema plač in tarifne politike kot osnov za kolektivno pogajanje,

- zastopanje v institucijah sistema, predvsem na naslednjih področjih:

- delovno-pravna zakonodaja,

- ekonomski položaj in socialna varnost delavcev,

- zaposlovanje,

- soupravljanje,

- ustavnost, zakonitost, pravna varnost,

- mednarodna dejavnost,

- uvajanje in uveljavljanje sindikalnih svobčin in pravic,

- organiziranje delovanja pravnega zastopanja in nudenja pravne pomoči v kolektivnih in individualnih sporih na področju delovnega in socialnega prava in premoženjsko pravne zadeve,

- vzpostavljanje pogojev za delovanje vseh organizacijskih oblik v ZSSS na načelih solidarnosti,

- dograjevanje in razvijanje vloge, položaja in organiziranosti sindikatov ter med-sindikalno sodelovanje,

- marketing in informacijski sistem,

- usklajevanje interesov in aktivnosti znotraj zveze.

Predlog kadrovske zasedbe:

- predsednik, sekretar, člani predsedstva,

- devet strokovnih delavcev z visoko oz. višjo izobrazbo.

- štiri delavke s srednjo izobrazbo.

Za opravljanje teh nalog predlagamo 19 izvajalcev, kar v stroškovnem smislu skupaj s pripadajočimi materialnimi stroški in delnim pokrivanjem stroškov tehničnih služb in uprave stavbe predstavlja 10% od sredstev članarine, ki jo sindikati podjetja namenijo za ostale ravni organiziranosti.

Tehnične službe in uprava stavbe:

Te službe so namenjene za zagotavljanje prostorskih in drugih tehničnih pogojev za delovanje zvez in sindikatov dejavnosti. Na osnovi razdelitve lastnine ne idealne deleže in izračuna stroškov posameznih uporabni-

kov prostorov krije vsak subjekt ekonomske stroške uporabe prostorov v Domu sindikatov in tehničnih služb. Vir za pokrivanje teh stroškov je tudi najemnina za izdane poslovne prostore na Dalmatinovi 4. V okviru tehničnih služb in uprave stavbe so zajeta naslednja opravila: hišniška opravila, vzdrževanje stavbe, ekonomat, varovanje in zveze, vozni park, vložišče, ekspedit in razmnoževanje ter obrat družbene prehrane.

Predlog kadrovske zasedbe:

- sedemnajst izvajalcev srednje in nižnje strokovne izobrazbe,

- en vodja službe,

- delavke v obratu družbene prehrane niso zajete številu izvajalcev, ker naj bi se ekonomsko pokrivalo s poslovanjem obrata družbene prehrane.

III. DELITEV SINDIKALNE ČLANARINE

Osnovno delitveno razmerje članarine za posamezni nivo sindikalne organiziranosti temelji na programskih nalogah, ki se na posameznem nivoju izvajajo. Posamezni sindikati dejavnosti Slovenije in območne organizacije sindikatov se lahko dogovorijo o drugačni delitvi programskih nalog.

Posledično se potem spremeni tudi delež sredstev članarine, pri čemer se upoštevajo tudi specifičnosti posameznih območij in sindikatov dejavnosti.

Osnovno delitveno razmerje sindikalne članarine (55%, od 0,6% = 100):

- območna raven - 60%

- sindikati dejava. na rep. ravni - 30%

- zveza - 10%

Sindikati podjetja, zavoda ali druge oblike organiziranosti dela nakažejo ob izplačilu osebnih dohodkov 55% od zbrane članarine na žiro račun območne organizacije sindikatov. Območna organizacija sindikatov nakaže do 5. in do 20. v mesecu dogovorjen delež za posamezne sindikate dejavnosti Slovenije in zvezo na skupni prehodni račun članarine pri svetu ZSSS.

Svet Zveze Svobodnih sindikatov Slovenije je na podlagi 3. točke 10. člena statuta ZSSS, dne 8. 1. 1991 sprejel

PRAVILNIK

O FINANCIRANJU IN FINANČNO-MATERIALNEM POSLOVANJU ZSSS

I. Splošna določila

1. člen

S tem pravilnikom Zveze svobodnih sindikatov Slovenije se urejajo načela financiranja in porabe sredstev članarine v organih in organizacijah sindikatov dejavnosti ZSSS (v nadaljevanju: sindikati dejavnosti) in ZSSS, zlasti način plačevanja in obračunavanja članarine, vodenje evidence o vplačani članarini, namembnost članarine, način zbiranja in delitve članarine, sestava finančnih načrtov organizacij in organov sindikatov dejavnosti in

ZSSS, naloge odredbodajalca, oblikovanje in poslovanje s skladi organizacij in organov sindikatov dejavnosti in ZSSS, upravljanje z nepremičninami, pravice članov do materialne pomoči.

2. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti Slovenije in ZSSS vodijo finančno-materialno poslovanje po tem pravilniku, zakonu o računovodstvu in v skladu z drugimi predpisi.

3. člen

Dejavnost organizacij in organov v ZSSS se financira po načelih samofinanciranja, solidarnosti in vzajemnosti.

4. člen

Sindikati podjetja poleg prihodka iz članarine pridobivajo še prihodke iz:

- obresti od denarnih sredstev
- drugih prihodkov, ki izvirajo iz aktivnosti sindikatov podjetij (prihodek iz lastne dejavnosti)

– dotacij podjetja iz dobička.
Ostale ravni sindikalne organiziranosti pridobivajo dodatni prihodek iz:

- prihodka od lastne dejavnosti
- drugih prihodkov
- obresti od denarnih sredstev.

S temi sredstvi posamezne ravni sindikalne organiziranosti samostojno gospodarijo.

5. člen

V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije z načelom solidarnosti in vzajemnosti zagotavljamo članom izvedbo dogovorjenega programa in sprejeto organiziranost. Sredstva solidarnosti in vzajemnosti se določijo z letnim finančnim načrtom.

Solidarnost in vzajemnost med sindikati dejavnosti ZSSS se opredeli v posebnem izvedbenem aktu tega pravilnika.

6. člen

Prihodki, zbrani s članarino, so last organizacij in organov sindikatov dejavnosti ter drugih oblik sindikalne organiziranosti. Sredstva članarine niso družbena sredstva. Članarina je namenjena za financiranje dejavnosti in akcij organizacij in organov sindikatov dejavnosti ter drugih oblik sindikalne organiziranosti. Sredstva članarine niso vračljiva.

7. člen

Organi na vseh ravneh sindikalne organiziranosti morajo najmanj enkrat letno seznaniti člane v organizacijah s plačevanjem članarine in porabo sredstev.

II. Načini plačevanja in obračunavanja članarine

8. člen

Višina članarine v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije znaša najmanj 0,6% od obračunanega in izplačanega neto osebnega dohodka ali drugih prejemkov člana. Višino članarine na podlagi dogovora med članstvom določijo sindikati dejavnosti v Svetu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.

Osnova za obračun članarine za:

- kmeta je osnova, od katere se obračunavajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
- svobodnega umetnika je osnova, od katere se obračunavajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

9. člen

Upokojenci, ki ne prejemajo varstvenega dodatka, plačujejo članarino v letnem pavšalnem znesku, ki ga vsako leto opredeli svet ZSSS.

10. člen

Članarine ne plačujejo začasno nezaposleni člani, ki prejemajo nadomestilo osebnega dohodka ali socialno pomoč pod zneskom, ki zagotavlja materialno in socialno varnost in člani, ki služijo vojaški rok ter upokojenci, ki prejemajo varstveni dodatek.

11. člen

Sindikati podjetij in sindikati dejavnosti lahko na podlagi dodatno sprejetega pro-

grama določijo višjo članarino od 0,6% in s tem delom samostojno razpolagajo.

12. člen

Člani plačujejo članarino v podjetjih oziroma drugih oblikah organiziranja dela. Član sindikata je dolžan vsak mesec plačati članarino od svojega obračunanega in izplačanega neto osebnega dohodka in vseh njegovih nadomestil oziroma od drugih prejemkov, od katerih se obračunavajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Člani plačujejo članarino tako, da opravi obračun in izvrši nakazilo članarine strokovna služba podjetja ali druga oblika organiziranosti dela. Posamezni člani, ki niso vključeni v organizirane oblike delovanja, nakazujejo članarino na območno organizacijo ZSSS.

III. Razporeditev članarine in vodenje evidence o vplačani članarini

13. člen

Članarina iz 8. člena tega pravilnika se razporeja tako, da:

- 45% ostane sindikatu podjetja oziroma drugi obliki organiziranja dela,
- 55% se odvede za potrebe sindikatov dejavnosti in drugih oblik sindikalne organiziranosti.

14. člen

Zbrana 55% članarina za potrebe sindikatov dejavnosti in drugih oblik sindikalne organiziranosti se deli med posamezne uporabnike v naslednjih osnovnih delitvenih razmerjih:

- za sindikate dejavnosti 30%
- za območne organizacije ZSSS 60%
- za Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije 10%

15. člen

Sindikati podjetja zadrži 45% deleža članarine, preostalih 55% od 0,6% obračunanega in izplačanega neto osebnega dohodka pa takoj ob izplačilu osebnega dohodka nakaže na žiro račun območne organizacije ZSSS.

Na virmanskem nalogu oziroma položnici sindikata podjetja morajo biti naslednji podatki:

- mesec, za katerega je nakazana članarina,
  - število članov sindikata podjetja,
  - število članov, ki so plačali članarino,
  - 100% osnova, od katere je obračunan delež članarine,
  - pravičen naslov sindikata podjetja.
- Te naloge za sindikat podjetja opravi strokovna služba podjetja.

16. člen

Območne organizacije ZSSS so dolžne do 5. in do 20. v mesecu nakazati delež članarine iz 14. člena pravilnika za sindikate dejavnosti in ZSSS na skupni prehodni račun članarine pri svetu ZSSS, in sicer od vse zbrane članarine v posameznem mesecu.

Iz skupnega prehodnega računa članarine pri svetu ZSSS se sredstva delijo po stroškovnih mestih posameznih sindikatov dejavnosti in zveze.

17. člen

Sredstva članarine, ki pripadajo posameznim ravnam sindikalne organiziranosti, so namenjena za stroške njihovega rednega delovanja in izvajanja programskih nalog, opredeljenih v dokumentu o organiziranosti ZSSS ter njihovih aktih.

18. člen

Območne organizacije ZSSS vodijo evidenco o vplačani članarini, in sicer o:

1. številu sindikatov podjetij po dejavnostih
2. številu članov sindikata podjetja
3. številu sindikatov podjetij, ki so plačali članarino
4. številu članov, ki so plačali članarino
5. znesku vplačane članarine na območno organizacijo ZSSS po dejavnostih
6. znesku 100% vplačane članarine
7. znesku članarine, ki ga zadrži območna organizacija ZSSS

8. znesku članarine, ki ga odvede območna organizacija ZSSS na skupni prehodni račun članarine pri svetu ZSSS za posamezni sindikat dejavnosti in zveze.

Te naloge opravljajo v območni organizaciji ZSSS za to pooblaščen odgovorne osebe. Območne organizacije ZSSS so dolžne sindikate dejavnosti v rokih iz 16. člena pravilnika obveščati o gibanju članov in plačevanju članarine.

IV. Skladi organizacij in organov sindikatov dejavnosti in ZSSS

19. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in ZSSS oblikujejo sklade, ki so obvezni po zakonu. Sklade oblikujejo iz sredstev članarine in iz drugih prihodkov oz. presežka prihodkov po zaključnem računu. Sredstva za sklade se predvidijo s finančnim načrtom organizacij in organov sindikatov dejavnosti in ZSSS. Organi sindikatov dejavnosti in ZSSS s posebnim sklepom določijo tudi namembnost in način porabe sredstev skladov.

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in ZSSS ter drugih oblik sindikalne organiziranosti oblikujejo sklade rezerv, ki se uporabljajo za dopolnilno izvajanje načela solidarnosti in vzajemnosti.

20. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in ZSSS lahko poleg skladov iz 19. člena tega pravilnika ustanovljajo namenske sklade, kot so:

- stavkovni sklad za pomoč stavkajočim,
- solidarnostni sklad za dodeljevanje solidarnostne pomoči v primeru stečaja in likvidacije podjetja, poškodbe pri delu, poklicnih bolezni, boleznih, nezgode ali smrti.

Sklep o ustanovitvi namenskih skladov vsebuje naziv, namen, za katerega so ustanovljeni, vire in merila za porabo sredstev ter njihove organe upravljanja in nadzora.

V. Finančni načrti, zaključni računi

21. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in ZSSS na podlagi ovrednotenja programa dela sprejmejo finančni načrt, s katerim predvidijo sredstva za financiranje programa, materialne stroške, osebne dohodke ter sklade.

Vsaka organizacija in organ sindikatov dejavnosti in ZSSS je samostojna pri oblikovanju, usklajevanju ter sprejemu finančnega načrta v okviru svojih sredstev.

22. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in ZSSS sprejmejo vsako leto zaključni račun v skladu s finančnimi predpisi ter navodili o finančno-materialnem poslovanju ZSSS.

23. člen

Presežek prihodkov nad odhodki razporejajo organizacije in organi sindikatov dejavnosti in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije z zaključnim računom za namene, določene s programom in finančnim načrtom organizacij in organov sindikatov dejavnosti in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije ter v skladu s pozitivnimi predpisi.

VI. Naloge odredbodajalca in računovodje oz. blagajnika

24. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije določijo odredbodajalca in podpisnike žiro računa.

Odredbodajalec je odgovoren za izpolnjevanje finančnega načrta in za gospodarno ravnanje s sredstvi. Odredbodajalec ima predvsem naslednje pristojnosti:

- uresničuje finančni načrt v skladu s programom in dogovorjenimi nalogami organa sindikata dejavnosti in ZSSS.
- izvršuje sklepe organa v zvezi s finančno-materialnim poslovanjem.
- je eden od podpisnikov žiro računa,
- izdaja naloge za izplačila,
- podpisuje vse pogodbe, v mejah, ki jih

s sklepom določi organ ZSSS in imajo za posledico spremembo stanja sredstev in njihovih virov.

- predlaga po potrebi organu spremembo finančnega načrta,
- podpisuje knjigovodsko dokumentacijo,
- je odgovoren za pripravo in izvedbo programa o nakupu, prodaji, odstopu in odpisu osnovnih sredstev v skladu s predpisi.

Sklep o nakupu, prodaji, odstopu in odpisu osnovnih sredstev sprejme pristojni organ sindikatov dejavnosti in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Odredbodajalec in vodja knjigovodstva izvedeta v skladu s predpisi klasifikacijo med osnovnimi sredstvi in drobnim inventarjem.

25.

Računovodja oziroma blagajnik je dolžan izpolniti le tiste naloge odredbodajalca, ki so v skladu z veljavnimi predpisi. Če računovodja oz. blagajnik ugotovi, da je nalog v nasprotju z veljavnimi predpisi, mora na to opozoriti odredbodajalca in od njega zahtevati pisni nalog. Pisni nalog mora izvršiti, vendar je dolžan o tem takoj obvestiti nadzorni odbor.

26. člen

Finančna služba sveta ZSSS je pooblaščenca za nadzor nad doslednim odvajanjem dogovorjenih deležev članarine na vseh ravneh organiziranosti.

Odredbodajalec na posameznih ravneh organiziranosti, ki dela v nasprotju z določili tega pravilnika, je disciplinsko odgovoren.

VII. Upravljanje s premočninami in nepremičninami

27. člen

Premičnine in nepremičnine so last organizacij in organov ZSSS in sindikatov dejavnosti ter drugih oblik sindikalne organiziranosti.

Osnovna in druga sredstva ZSSS se lahko prodajo, odtujijo ali odpišejo le v skladu z zakonskimi predpisi. Sklep o odstopanju, prodaji in odpisu premoženja sprejmejo pristojni organi v ZSSS, sindikatih dejavnosti ter drugih oblikah sindikalne organiziranosti.

Odnos do premočnin in nepremičnin se opredeli s posebnim pravilnikom.

VIII. Pravice članov do materialne pomoči

28. člen

Organizacije in organi v ZSSS lahko članom nudijo materialne pomoči v primerih socialne ogroženosti.

O izplačani materialni pomoči se vodi evidenca pri organu, ki je to pomoč nudil.

Vire ter način za dodeljevanje teh pomoči članom sindikata določi pristojni organ v ZSSS s sklepom ali pravilnikom na osnovi skupno odgovorjenih kriterijev.

29. člen

Sindikati podjetij lahko ustanavljajo blagajne vzajemne pomoči. Poslovanje BVP se določi s posebnim pravilnikom, ki ga člani sprejmejo na ustanovnem zboru.

IX. Prehodne in končne določbe

30. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije ali od njih pooblaščen komisija na osnovi tega pravilnika sprejmejo izvedbene akte. Ta pravilnik razlaga predsedstvo Sveta ZSSS.

31. člen

Spremembe in dopolnitve tega pravilnika lahko predlagajo organizacije in organi sindikatov dejavnosti in Zveza svobodnih sindikatov Slovenije.

Spremembe in dopolnitve se sprejmejo po enakem postopku, ki velja za sprejem tega pravilnika.

32. člen

Z dnem, ko prične veljati ta pravilnik, preneha veljavnost Pravilnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju Zveze sindikatov Slovenije, ki je bil sprejet 29. 2. 1984, in njegovih sprememb in dopolnitev z dne 23. 6. 1989, ter sklepa o začasnem načinu financiranja v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije z dne 27. junija 1990.

33. člen

Ta pravilnik velja in se uporablja od 1. februarja 1991.

Sedma seja Republiškega sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je sprejela dokument o organiziranosti ZSSS in pravilnik o financiranju in finančno-materialnem poslovanju ZSSS

Ne več sami s sabo, temveč družno z vsemi

Republiški svet Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je na prvi (po)novoletni, sicer pa 7. pokongresni seji posvetil osrednjo pozornost predvsem dokumentu o organiziranosti ZSSS in pravilniku o financiranju in finančno-materialnem poslovanju ZSSS, ki naj bi – tako predsednik Miha Ravnik – pomenila »prekret od ukvarjanja samih s seboj proti članstvu«. Oba dokumenta objavljamo v prilogi Sindikalni poročevalec, pa kratko pa povzemamo, s kakšnimi dilemami so se ukvarjali v nekaterih okoljih, preden so svoje zastopnike pooblastili, naj glasujejo »za«.

Sedma seja republiškega sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je bila številnim drugačnim trditvam vendarle »zgodovinska«, saj so delegati na njej končno sprejeli »hišni red«.

Po **Utroševi** »kratki, a jedrnat« obrazložitvi obeh dokumentov, se je k razpravi prvi prijavil predsednik republiškega odbora sindikata delavcev energetike Slovenije **Franc Druks**. Dejal je, da bi se pri organiziranosti kazalo dogovoriti za takšno načelo, po katerem bi bili »tolerantni do razlik, ki med nami objektivno obstojajo, ne gredo pa na račun drugih.« Zavzel se je skratka za fair-play, ker si tudi njegovi ne želijo, »da bi jim kdo solil pamet«. Zato so energetiki prepustili sindikatom podjetij tudi vprašanje bodoče organiziranosti območnih sindikatov. »Območni odbori naj se organizirajo tam, kjer je potreba po njih in so jih ljudje tudi pripravljene financirati.« Tako je prešel na področje denarja, ki je očitno tudi sindikata vladar. Po mnenju njihovega članstva naj bi se članarina zbirala v podjetjih; ta naj bi predpisan delež oddvajala sindikatu njihove dejavnosti, ta pa bi naj poravnal obveznosti do ZSSS in Doma sindikatov nasploh. »Za skupni žiro račun pa naše članstvo ni preveč navdušeno, saj si želi čistih računov,« je zaokrožil Druks, pri tem pa še enkrat poudaril, da bi bilo treba člene od 12 do 18 finančno-materialnega poslovanja tudi »razdelati« v tem smislu.

Naslednji razpravljalec, **Ciril Urek**, je bil – kot po navadi – »knapovsko« kritičen, »saj od kongresa sem republiški svet o organiziranosti tega sindikata doslej še vedno ni dal konkretnega odgovora, čeprav smo ga zahtevali najmanj desetkrat.« Zato da sliši marsikakšno pikro v svojem okolju tudi na njihov račun. Ne kriv ne dolžan! (?) »Veliko stvari je v teh gradivih še nedorečenih. Toda če je ta

organizacija zasnovana po solidarnostnem in vzajemnostnem načelu, si moramo nesebično pomagati...«

Ribarjenje v kalnem

Francu Štelcerju, predsedniku mariborskih sindikatov, se je med temi razglabljanji porodila zamisel, da bi morale območne ravni sindikalne organiziranosti razširiti svoj krog delovanja še na iskanje služb nezaposlenim in na socialno pomoč brezposelnim. Seveda bi bilo takšno početje v korelaciji s financami; od brezposelnih sindikat namreč ne dobi niti prebite pare, veliko pa stane že misel nanje, kaj šele konkretna pomoč. Socialne službe na njihovem območju so namreč »dnevno zatrpane s temi vprašanji«. Štelcer je v svoji razpravi tudi opozoril, »da je finančna moč posameznih območij bistveno različna,« zato je treba s tega zornega kota gledati tudi na predlagani 14. člen poslovnika o finančno-materialnem poslovanju ZSSS.

Franjo Krsnik, sekretar republiškega odbora sindikata delavcev kemične in nekovinske industrije Slovenije, je nadaljeval, da bi »kazalo potrkati na zavest tistih, ki sebično držijo v svojih kasah 45 odstotkov članarine, za brezposelne pa jim je malo mar, četudi so v njihovi soseski. Po novem naj se v – denimo – Ilirski Bistrici ne bi vedli drugače kot – denimo – v Lenartu. »Kemiki« so to vprašanje torej razčistili; ni pa jim še jasno, kam naj sindikati nakazujejo članarino v tistih regijah, kjer območnih sindikatov morebiti ne bo.

»Bog nas obvaruj nakazil na občinske svete, saj potem pripadajočega deleža niti videli ne bomo,« je dejal, zraven pa še pribil: »Nikoli!« Zadevo je ponazoril z lovskimi ali ribiškimi družinami, kjer imajo to »pošlihtano«, zaokrožil pa jo je s prisposodbo iz džungle, »kjer imajo vsaj poglavarja, ki bedi nad temi rečmi...«

Pravice iz brezdelja?

»Gozdar« **Vladimir Košič** se je nato vprašal, ali je ta sestava sploh ustrezna, »da bi lahko prišli skupaj«, je pa takoj našel skupni jezik s Krsnikom, rekoč: »Če sem že član ribiške družine, bom plačal članarino ribičem. Ne vem, zakaj bi morali mi biti drugačni?!« V nadaljevanju je soglašal, da so območne organizacije »pripomoček za reševanje problemov v okolju, kjer živijo ljudje,« Štelcerjevo pobudo za »pravice iz brezdelja« pa je zavrnil z ugotovitvijo, češ da gre za stvari, ki bi jih morali reševati na drugih ravneh...

»Kdaj pa kdaj se je pa le treba ravnati po nekih smernicah, četudi nam niso pisane na kožo,« je posegel **Izidor Sodja**, predsednik republiškega odbora sindikata prometa in zvez Slovenije, pri čemer je tudi izjavil, da »njegov« sindikat podpira predlagana dokumenta, do Štelcerjevega predloga pa se je »na pamet« opredelil z razpoložljivimi sredstvi. Pa še to je na koncu dodal, »da je že skrajni čas, da se članarina nakazuje na območja.«

Jože Miklič (Dolenjska) je bil drugačnega mnenja. »Kolegom« je priporočil, naj se otresejo provincialnosti in se raje oprimejo stroke, češ da gre pri tej problematiki predvsem za strokovna vprašanja. V nadaljevanju svoje razprave je poskušal dokazati, da lahko »na njihovem koncu predlagani sistem financiranja izpeljejo v enem mesecu.«

Albert Vodovnik, ki je na sejah republiškega sveta navadno »alergičen« na Mikliča, je seveda takoj zaprosil za besedo. »Delavci kovinske in elektroindustrije Slovenije smo za predlagani predlog. Po šestih mesecih pa zahtevamo odgovor na vprašanje, za kaj je kdo porabil nakazani denar,« je Vodovnik udaril po mizi in zagrozil, da bo poklical na pomoč tudi SDK, če bo »poraba« sumljiva. S to izjavo je sprovciral kolege iz drugih sindikalnih dejavnosti: **Lojze Raško** (gostinstvo in turizem) je bil za, »kdor pa drugače misli, naj kar vstane in gre«; **Viljem Medved** (invalidi) je soglašal z njim, ker mu je »dovolj vrtenja mačke okoli vrele kaše«; železničar **Franc Fortuna** se je vzdržal, češ »pustite železnico pri miru«; **Franjo Miklavc** je sodil, da bi Korošci z januarsko plačo lahko »folgali« predlaganemu sistemu... nenazadnje pa je tudi **Drago Ščernjavič** povedal, da se »družbeni in državni organi« strinjajo s predloženo solucijo.

Tako je bil naposled soglasno sprejet sklep o novi organiziranosti ZSSS, z dvema glasovoma proti in enim vzdržanim pa tudi o njenem finančno-materialnem poslovanju. (Sklepa o obeh dokumentih objavljamo v prilogi Sindikalni poročevalec)

»Sprejeta dokumenta sta pomembna za naše nadaljnje delovanje,« je povzel predsednik **Miha Ravnik**, »saj predstavljata bi-

Franc Štelcer (na sliki prvi z desne) je »zmagal« s predlogom, naj bi se sindikati na območnih ravneh organiziranosti lotevali tudi iskanja služb za nezaposlene in socialne pomoči brezposelnim. (Slika: Sašo Benardi)

stveni premik od, »ukvarjanja samih s sabo« proti članstvu. Hkrati pa sta tudi podlaga za pripravo konference ZSSS in osnova za urejanje odnosov z drugimi sindikati, ki niso vključeni v naše vrste...«

Svet ZSSS je na koncu ocenil še uresničevanje svojih stališč, namenjenih vladi. **Jože Šketa** je »raportiral«, da jih niso kdo ve kako upoštevali, »je pa pomembno, da se pri od-

meri davka sindikalna članarina šteje kot olajšava«; **Brane Mišič** se je izpovedal, da s plačami tako res ne gre več naprej (njegovo mnenje objavljamo drugje) da pa že vidi luknje, ki se jih bo dalo izkoristiti; **Gregor Miklič** pa je povedal, kaj si misli o predlogih za izdajo novih zakonov, ki bodo šli v skupščinsko proceduro konec meseca...

Damjan Križnik

Milan Utroša, član predsedstva sveta ZSSS

Samostojnost in odgovornost vseh členov v organizaciji

Svet ZSSS je na 6. seji, 25. 10. 1990, obravnaval predlog za dokument o organiziranosti ZSSS in predlog za izdajo pravilnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju v ZSSS, in sklenil, da se oba dokumenta vrmeta v fazo osnutka, katerih obravnava naj traja do 20. 11. 1990. Po poteku roka za razpravo je predsedstvo sveta ZSSS na razširjeni seji, 19. 11. 1990, imenovalo delovno skupino predstavnikov sindikata dejavnosti in teritorialnih oblik organiziranosti, ki je na dveh sejah obravnavala obe gradivi in ju dopolnila s predlogi in pripombami. Dokument o organiziranosti ZSSS opredeljuje osnovna načela organiziranosti, vsebinske opredelitve dela na posameznih ravneh sindikalne organiziranosti ter osnovne opredelitve o delitvi sindikalne članarine.

Vsekakor so njegov osrednji del vsebinske opredelitve dela oziroma izvajanja programa na posameznih ravneh organiziranosti ZSSS, ki temelji na 32. točki programskega dokumenta, sprejetega na 1. kongresu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in dokumentu o uskladitvi sindikalne organiziranosti s programskim dokumentom, ki ga je sprejel ta svet na 3. seji, 23. junija 1990.

Omogočen je stalni nadzor članstva

S takšno vsebinsko opredelitvijo izvajanja programa na posameznih ravneh organiziranosti se v organizaciji opredeljuje tudi odgovornost posameznih organizacijskih oblik za izvedbo njihovih programskih nalog. Do sedaj smo namreč imeli stalnega dežurnega krivca za vse, kar je bilo slabo, v predsedstvu zasluge za tisto, kar je bilo uspešno pa so si lastili drugi. Pomembno je še, da dokument omogoča v posameznih primerih tudi dogovore o drugačni opredelitvi programskih nalog, kar je posledica specifičnosti nekaterih sindikatov dejavnosti in območnih organizacij. Takšna delitev programa in odgovornost za njegovo izvajanje krepi samostojnost posameznih organizacijskih oblik ter omogoča stalen nadzor članstva nad izvajanjem skupnega programa, ter programov posameznih subjektov v tej organizaciji. Izhajajoč iz opredeljene vloge območnih organizacij ZSSS, ki so v funkciji območnih sindikatov dejavnosti, kot njihov strokovni servis in obenem organizacija, v katerih le-ti uresničujejo skupne interese in del skupnega programa, ki se uresničuje na

območni ravni organiziranosti, predstavlja takšna organiziranost nadaljnji korak k krepitvi programsko opredeljene, v razvitem sindikalnem svetu pa že uveljavljene vloge sindikata zunaj podjetja, kar je pogoj, da v tržnih pogojih gospodarjenja in pluralizmu lastninskih oblik povečamo samostojnost in moč delovanja sindikata v odnosih z delodajalci. To pa zahteva, da pospešimo že začeti proces kadrovskega prestrukturiranja od sindikalnega aktivizma h krepitvi strokovnosti na vseh ravneh sindikalnega organiziranja. S tem v zvezi želimo posebej opozoriti na obveznost za zagotovitev profesionalnih delavcev pravne pomoči v območnih organizacijah, kar je za delovanje sindikata na tej ravni organiziranosti nujno, to pa je v celoti potrdila tudi razprava o tem dokumentu. Gre za celovito strokovno pomoč članom organizacijam, brez katere ni mogoče opravljati programskih nalog na tej ravni organiziranosti.

Predlog Pravidnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju je dokument, katerega osnovni namen je zagotoviti materialno podlago za opravljanje nalog, določenih v dokumentu o organiziranosti. Celotna javna obravnava je pokazala, da je bilo zelo malo predlogov in pripomb pri opredeljevanju vsebine dela, mnogo več pa glede delitve materialnih sredstev oziroma sindikalne članarine. Pravidnik opredeljuje osnovna delitvena razmerja za izvajanje programskih nalog posameznih ravni sindikalne organiziranosti ter nadzor in odgovornost za njegovo izvajanje. Na bistvene razlike med osnutkom in predlogom pravilnika smo opozorili v obrazložitvi k obema dokumentoma, ki je sestavni del gradiva za to točko dnevnega reda, zato se mi ne zdi potrebno, da jih v tem uvodu posebej predstavljamo. Pri izvajanju programa sindikatov dejavnosti na republiški ravni organiziranosti je potrebno zagotoviti sistem njihove medsebojne solidarnosti, saj sindikati dejavnosti z majhnim številom članstva nimajo možnosti za delovanje iz lastnih virov, zato je v 5. točki načel organiziranja opredeljeno, da se ta solidarnost opredeli v posebnem izvedbenem aktu Pravidnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju ZSSS. S tem v zvezi predlagam, da to določilo opredelimo tudi v Pravidniku o financiranju in finančno-materialnem poslovanju ZSSS, tako da se na koncu besedila 5. člena doda stavek: »solidarnost in vzajemnost med sindikati dejavnosti ZSSS se opredeli v posebnem izvedbenem aktu tega pravilnika«. Ta predlog naj bo sestavni del predlogov in sprememb, ki ste jih dobili z gradivi za to sejo. Ker na podlagi vsebine ponudb in sprememb iz dosedanje razprave pričakujem, da bo tudi na današnji seji več razprav o številkah, manj pa o vsebini in odgovornosti za izvajanje programa, bom tudi sam naštel nekaj števil. Ob upoštevanju povprečnih OD v posameznih dejavnostih v oktobru 1990 in predvidenega priliva na podlagi določil 14. člena predloga pravilnika, zmanjšanega za 30% materialnih stroškov, se pri petih sindikatih dejavnosti pojavi delni primanjkljaj sredstev za pokrivanje OD predlaganega števila zaposlenih pri posameznih ROS, dodatno pa so še trije sindikati dejavnosti na meji lastne finančne sposobnosti. Zato bo v teh primerih solidarnost med sindikati dejavnosti potrebna, vendar ob jasni opredelitvi in meril, saj ne more biti neomejena. V zvezi s 33. členom pravilnika predlagam (to je zadnji člen), naj se glasi: »Ta pravilnik velja in se uporablja od 1. 2. 1990«.

Vemo, da je bila seja prvotno predvidena za december in takrat smo predvidevali veljavnost pravilnika s 1. 1. 1990.

Delovna skupina, v kateri so bili: Albert Vodovnik, Branka Novak, Nevenka Lekše, Ivo Miglič, Franc Berginc, Vlado Haas, Ciril Urek, Sandi Bartol, Jože Miklič in Veka Krašovec, je skupaj s strokovnimi delavci Vando Rešeta in Bojanom Hribarjem ter Jožetom Šketo in z menoj, je na koncu svojega dela podala svetu predlog, naj oba dokumenta na današnji seji sprejme.

Dosedanji potek oblikovanja organiziranosti ZSSS je pokazal, da so tudi mnogi najodgovornejši predstavniki te organizacije različno dojeli novo, drugačno vlogo sindikata v sedanjih družbeno-ekonomskih in političnih razmerah. To je pripeljalo do mnogih konfliktov znotraj ZSSS, kar je večkrat slabilo njeno moč, v nekaterih fazah pa tudi ogrozilo obstoj organizacije. Kljub temu sem prepričan in večina zadnjih razprav o obeh dokumentih kaže na to, da sta prevladala razum in pripravljenost večine za iskanje skupnih rešitev.

Imamo naloge, skrajni čas je, da končamo prepre

Slovenski delavec je danes na veliki prelomnici, odločil se je za samostojnost in neodvisnost državne, toda vsi problemi, ki usodno vplivajo na njegov ekonomski in socialni položaj, bodo ostali ali pa se bodo še poglobili. Sklop delovne-pripravne, davčne, socialne in stanovanjske zakonodaje, ki je bila ali pa je še v parlamentarni proceduri, ga postavlja na obrobje pri vplivanju na lastno usodo, pelje ga na rob družbenega vpliva o temeljnih ekstenzijskih vpraša-

MINULO DELO

KRATEK PREGLED DOGODKOV MED SEJAMA SVETA ZSSS

(od 25. oktobra 1990 do 7. januarja 1991)

NOVEMBER

6.: Seja predsedstva S ZSSS, na kateri so obravnavali kolektivne pogodbe za družbene dejavnosti in vsebinsko opredelili delo ZSSS.

Isti dan je bila poslana vsem sredstvom javnega obveščanja javna izjava s predlogom, kako naj bi omilili posledice katastrofalnih poplav v Sloveniji.

12.: Svet ZSSS je organiziral okroglo mizo o zakonu o privatizaciji podjetij, na kateri so poleg članov predsedstva S ZSSS sodelovali strokovnjaki z Univerze, Gospodarske zbornice Slovenije in iz gospodarstva.

15.: Ustanovna skupščina Delavske hranilnice Slovenije.

16.: Sredstvom javnega obveščanja je bil poslan javni protest delavcev kovinske in elektroindustrije Slovenije ob novici, da nameravajo zbori Skupščine RS zakon o delovnih razmerjih in zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju sprejeti po hitrem postopku.

19.: Razširjena seja predsedstva S ZSSS, na kateri so obravnavali osnutek Ustave RS ter sprejeli stališča do nekaterih zakonov, ki so jih obravnavali zbori Skupščine RS 20. 11. Opredelili so se tudi do pobude za plebiscit.

Stališča do osnutka slovenske ustave ter do zakonov so bila posredovana ustreznim organom, vodjem poslanskih klubov ter sredstvom javnega obveščanja.

22.: Vsem sredstvom javnega obveščanja je bilo poslano sporočilo javnosti, ki odraža mnenje predsedstva S ZSSS do plebiscita in dogodkov v skupščini RS ob sprejemanju nekaterih zakonov, pomembnih za delavce.

26.: Razširjena seja predsedstva S ZSSS, na kateri so razpravljali o nekaterih predlogih in osnutkih zakonov, ki so jih obravnavali zbori Skupščine RS 5. in 6. decembra.

Stališča so bila posredovana Skupščini RS in vodjem poslanskih klubov ter sredstvom javnega obveščanja.

DECEMBER

3.: Pogovor članov predsedstva S ZSSS z Izvršnim odborom ROS tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije o problemih slovenske tekstilne in usnjarsko-predelovalne industrije in s tem povezanim položajem delavcev v panogi, ter o organiziranosti in financiranju v ZSSS.

3.: Pogovor članov predsedstva S ZSSS s predstavniki mariborskih sindikatov o težkem položaju mariborskega gospodarstva in materialni ter socialni varnosti delavcev ter o organiziranosti in financiranju v ZSSS.

4.: Republiški odbor Sindikata delavcev kovinske in elektroindustrije Slovenije je poslal odprto pismo Skupščini RS, Izvršnemu svetu, vodjem poslanskih klubov, predsednikom sindikatov podjetij te panoge in sredstvom javnega obveščanja, v katerem opozarja na težke razmere v kovinski in elektroindustriji in s tem povezanim položajem delavcev v tej panogi.

4.: Sestanek predstavnikov ZSSS, Neodvisnosti in Neodvisnih sindikatov Slovenije, na katerem so uskladjali skupna stališča in predloge k zakonu, ki so jih obravnavali zbori Skupščine RS 5. in 6. decembra. Skupna stališča in predlogi so bili posredovani poslancem in sredstvom javnega obveščanja, predstavniki sindikatov pa so ta stališča in predloge do zakonov neposredno predstavili poslancem v vseh treh zborih Skupščine RS.

njih njega in njegove družine. Zato ta delavec danes potrebuje predvsem sindikat in mu je pri tem malo mar, če je njegov naziv zveza ali konfederacija. Potrebuje torej sindikat, ki bo v teh razmerah v kar najbolj zavaroval njegove interese. Zato nimamo v vodstvih posameznih organizacij te zveze prav nobene moralne pravice, da se še naprej medsebojno obtožujemo in se gremo oportunistem na račun 400.000 na novo včlanjenih članov. Navajam samo dva primera:

– finančna anarhija danes je predvsem rezultat začasnega sklepa o financiranju v ZSSS, ki se ni izvajal. Ta svet ZSSS je takrat zavrnil predlog, ki ga je dalo predsedstvo, kljub temu pa je vodstvo te zveze edini krivec za posledice sprejetega sklepa,

– ta svet je prav tako sprejel sklep (na svoji 3. seji), da se sindikati dejavnosti in teritorialne oblike organiziranosti z medsebojnim sodelovanjem dogovorijo o organiziranosti, medsebojnih odnosih ter delitvi programskih nalog. Rezultat teh dogovorov po enem mesecu in pol je bil nič, kljub temu pa je v pisemnih zahtevah posameznih subjektov dogovarjanj bilo vodstvo te zveze edini krivec za neurejene odnose med njimi.

Kljub vsem notranjim združam si je svet ZSSS po trnovi poti uspel zagotoviti svojo legitimnost, ki mu jo priznavajo tudi vsi dovčerajšnji kričači o rdečih sindikatih. Čeprav rezultat še ni zadovoljiv, je prav ta zveza začela dobivati vlogo v parlamentu, popolnoma pa se je tudi spremenil odnos vlade do ZSSS in njenih sestavnih delov. Zato so mnoge trditve, da smo se ves ta čas ukvarjali le sami s sabo, neutemeljene in lahko veljajo le za tiste, ki druge vsebine sami niso našli. Pred inštitucijami sistema si svobodni sindikati Slovenije pridobivajo veljavo in s tem tudi vsi njeni sestavni deli. Prepričan sem, da bo tudi govor ali pa zakon o reprezentativnosti sindikatov potrdil objektivno potrebo po institucionalni povezanosti v zvezo, saj nekateri teritorialni in panožni sindikati že ugotavljajo, da tudi v veliki deklarativni samostojnosti ni vse. Vsekakor pa menim, da nam ni treba preverjati ugotovitev, do katerih je prišel razviti sindikalni svet in sicer, da so lahko močni le tisti sindikati, ki imajo množice in ki so povezani na načelni vzajemnosti in medsebojne solidarnosti. To pa v nobenem primeru ne pomeni, da institucionalna povezanost v zvezo omejuje samostojnost posameznih subjektov pri izvajanju lastnega programa, temveč le to, da se skupni interesi tako lahko uspešneje uveljavijo. To ne opravičuje teh dokumentov in postopka njihovega oblikovanja in sprejema, vendar so pa to dejstva, pred katerimi si nihče ne more zatiskati oči. Ne gre torej za omejevanje samostojnosti, temveč predvsem za jasno opredelitev odgovornosti posameznih subjektov za svoj program in del skupnega programa zveze, kar zahteva sedaj že mnogo bolj izražena identifikacija članstva v ZSSS. Prav ta identifikacija članstva z organizacijo, ki jo moramo še krečiti, pa zahteva, da ima le-ta jasno opredeljeno notranjo organizacijsko strukturo in da so vse njene organizacijske oblike izključno v funkciji članov samo tistih sindikatov dejavnosti, ki so v sestavi ZSSS.

9.: Pogovor članov predsedstva S ZSSS in Sveta Zveze samostojnih sindikatov Jugoslavije o sklepu Sveta ZSSS, da do nadaljnjega preneha uresničevati pravice in obveznosti člana ZSSS.

10.: Zbor delavcev kovinske in elektroindustrije Slovenije v Kulturnem domu Ivana Cankarja v Ljubljani. Sprejeti sklepi so bili posredovani članstvu, vodstvu sindikata podjetij in javnosti.

12.: Sestanek članov predsedstva S ZSSS s predstavniki sindikatov dejavnosti in območnih svetov ZSSS o organiziranosti ZSSS in financiranju ter o finančni sanaciji ZSSS.

17.: Seja predsedstva S ZSSS, na kateri so obravnavali stališča do predloga za izdajo zakona o zajamčenih osebnih dohodkih, zakona o izplačevanju OD in nekaterih drugih prejemkih delavcev v letu 1991 ter do drugih

18.: Delovni pogovor predstavnikov ZSSS, Neodvisnosti, Nedovisnih sindikatov Slovenije in Sindikata nezaposlenih delavcev, na katerem so uskladili skupna stališča in predloge do zakonskih aktov, ki so jih obravnavali zbori skupščine RS 19. in 20. decembra. Skupna stališča so bila poslana poslancem in sredstvom javnega obveščanja, predstavniki sindikatov pa so jih tudi neposredno predstavili poslancem v vseh treh zborih Skupščine RS.

18.: Sindikat tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije, GZS – Strokovno združenje tekstilne industrije Slovenije in GZS – Strokovno združenje usnjarsko predelovalne industrije Slovenije so naslovili predsedniku Skupščine RS ter Izvršnemu svetu Skupščine RS odprto pismo, v katerem opozarjajo na težak položaj delavcev v tej industriji. Pismo je bilo posredovano tudi sredstvom javnega obveščanja.

20.: Delovni pogovor predsednikov in sekretarjev občinskih in območnih organizacij ZSSS in sindikatov dejavnosti Slovenije, na katerem so obravnavali vprašanja organiziranosti in financiranja v ZSSS, udeležencem pa je o plebiscitu spregovoril član Predsedstva RS dr. Dušan Plut.

Na delovnem pogovoru so udeleženci sprejeli tudi poseben poziv delavcem in članom ZSSS v zvezi s plebiscitom.

21.12. Sklicana seja Sveta ZSSS, ki pa je bila zaradi nesklepčnosti prestavljena na 8. januar 1991.

JANUAR

8.: Seja Sveta ZSSS.

Odločate se sami!

Na 1. kongresu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je v posebnih sklepih kongresa bilo sklenjeno, da sindikati dejavnosti Slovenije in druge oblike organiziranja ponudijo vsem dotedanjim članom ZSSS in drugim zaposlenim pristopne izjave za prostovoljno vključitev v sindikate dejavnosti in s tem v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije. Na podlagi tako sprejetega sklepa so na novo včlanjeni člani podpisovali pristopno izjavo na podlagi katere so se včlanili v enega od sindikatov dejavnosti, ki je v sestavi Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. To pomeni, da organi posameznih sindikatov dejavnosti s svojimi sklepi ali spremembami statutov ne morejo tako včlanjenih članov izključiti oz. prenesti iz zveze, temveč je to tako kot pri včlanjevanju, stvar odločitve slehernega posameznika.

Glede na to, da sta sindikat papirne, grafične in časopisno-informativne založniške in novinarske dejavnosti ter sindikat zdravstva in socialnega varstva sprejela lastne odločitve, po katerih nista več v sestavi Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, smo dolžni članom, ki bodo ostali v ZSSS zagotoviti organizacijske in vsebinske pogoje, da si izvolijo novo vodstvo in nadaljujejo z delovanjem. Zato so območne oblike organiziranosti dolžne do

1. 2. 1991 ugotoviti število članov teh dveh sindikatov, ki ostajajo v Svobodnih sindikatih Slovenije.

Občinskim svetom oz. območnim organizacijam predlagamo, da z novonastalimi razmerami v teh dveh sindikatih dejavnosti seznanijo članstvo na svojem območju, še posebej pa, kaj pomeni izstop posameznika v odnosu do območne organizacije in izvajanja tistega dela programa ZSSS, ki se uresničuje v njej. Pravtako vam predlagamo, da se s sindikati podjetij oz. zavodov dogovorite, da se članarino za tiste člane, ki obstajajo v zvezi, nakazuje na žiro račun območne organizacije.

Obveščamo vas, da potekajo potrebne aktivnosti za konstituiranje sindikata vzgoje in izobraževanja pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije.

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije bo v svojih oblikah organiziranja od območne organizacije do Zveze svobodnih sindikatov Slovenije zagotavljala strokovno delo in izvajanje nalog za člane in organizacije, vključene v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije. Z ostalimi sindikati pa bo sodelovala na vsebinskih in akcijskih nalogah, ki so v interesu delavcev, na pobudo nas in drugih sindikatov.